

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volično gibanje.

Odločilni dan.

Jutri se bode bila odločilna bitka. V zadnji uri apelujemo še enkrat na vse somišljenike, na vse rodoljube v deželi, naj jutri napno vse moči. Koder je napredna stranka postavila svoje kandidate, povsod se kaže, da zmagamo, zlasti paje na Notranjskem in na Dolenjskem zmaga naših kandidatov popolnoma zagotovljena, ako spravimo le vse svoje somišljenike na volišče.

Od agitacijskega dela posebno na jutrišnji dan je vse odvisno. Klerikalci, katere pretresa mraz, ker se boje poraza, bodo storili vse, kar je mogoče, da si izvojujejo zmago. Posnemajmo klerikalce, posnemajmo njih neutrudljivost in požrtvovalnost.

Vsi do zadnjega na volišče! Vsak skrbi, da nihče ne izostane, da se ne izgubi noben glas, kajti gre se za vsak posamičen glas.

Kontrolirajte na volišču še enkrat glasovnice.

Pazite, da ne izostane noben volilec naprednega mišljenja. Omahljivce skušajte pridobiti, nasprotnike pogovorite, da še vsaj volitve ne udeležijo.

Vsi na krov in zmaga bo naša!

* *

Pazite na sleparje!

Klerikalci poznajo dobro svoj obupni položaj in zato bodo pri jutrišnji volitvi na vse mogoče načine sleparili. Že zdaj sleparijo, kolikor se da! Tako je Janez Gril z Vrha pri Sv. Miklavžu poleg Dola dobil po mežnarju popisano glasovnico. Seveda je bil zapisan klerikalni kandidat Mejač. Gril je prinesel to glasovnico županu s prošnjo, naj mesto njegaj jutri odda glasovnico. Kakor čujemo z verodostojne strani, se je pri državnozbornskih volitvah v nekaj krajih, koder so bili klerikalci volilni komisarji, pripetilo, da so mesto volilcev glasovali nevolilci, in da so klerikalci kar po več

klerikalnih glasovnic vtihotapili v urno. Torej pozor!

Izid volitev.

Prosimo še enkrat nujno, naj nam somišljeniki iz vsake občine takoj brzojavijo, koliko glasov so v dotični občini dobili narodno napredni kandidatje, koliko pa klerikalni. Troške radi poravnamo, prosimo pa, naj se nam zanesljivo izid sporoči.

Razgnan Jakličev shod v Osilnici.

Iz Osilnice, 8. sept.

Osilniški fajmošter je svojemu rojaku-konsumarju v Dobropolje neki sporočil, da ima zanj 160 glasov že v žepu. Toliko je namreč volilcev v imeniku. Kakor se sedaj vidi, bi bil župnik zadovoljen, ko bi le »ainzar« odpadel, kajti potrebo je čutil v žalostnem, za Jegliča in konsum bijočem svojem srcu poskrbeti Osilničarjem shod! Hvala Bogu, vsaj tako daleč smo prišli, da čutijo potrebo celo v tako oddaljeno Osilnico sklicati shod. In glejte, župnik ni štedil niti z denarjem, niti s časom! Dvakrat je bil v Ljubljani, da privede semkaj kakega ožlindranca! No, ako družega ne dosežejo, pade iz klerikalne bisage vsaj kak krajcar, kajti naš fajmošter ne štedi! Na angeljsko nedeljo n. pr. je peljal k neki podružnici — čujte in strmite — 110 litrov vina, pol teleta, jednega janca, 11 kg govejega mesa, vedi ga vrag, koliko piščancev in vrečo otrob, katere je potem tako spretno vezal, da se mu celo sosed-župnik, ki je bil slučajno navzoč, že cel teden neki posmehuje. Naposled vendar naznani, da pridejo toli zaželjeni »gospodje« na Mali Šmaren na »plac« pridigati. Jalove device so kar trepetale pričakovanja, da vidijo iz obličja v obličje njega Ožlindranost in — Bog jim odpusti — znabiti se je v njih puhlih buticah celo kaka pregrešna misel poročila, ker so neprestano povpraševale, kak je, mlad ali star, majhen ali velik, lep ali grd. In napočil je vendar tako pričakovani trenutek! Voz pridrdra okolu 5. ure popoldne, vsklikli nejevolje, ker ni njega Ožlindranosti, skoro bi bili celo pozabili pozdraviti »derehtorja« kon-

sumov, Jakliča. Pa hajd za farovž, kjer se je zbralo precej radovednega ljudstva, ker je za nas in sosedne Hrvatse »shod« nekaj povsem novega; torej: nevolilcev, Hrvatov, cestnih pometačev, največ pa otrok in žensk. In razvil se je shod pred farovškim svinjakom, govorniški oder je bil pa hodnik, pod katerim preiščem kuhajo, vis-a-vis pa dve stranišči.

Ko je prišlo pičlo število »liberalcev«, je govoril g. Povše. A ravno je bil zalezal na, za klerikalce jako opolzko pot krošnjarstva. V tej točki so klerikalci najbolj občutljivi! Kar se sliši mejklic: »Toda resolucijo glede krošnjarstva je predlagal Višnikar!« Tu je bil ogenj v strehi! Neki zagrizen klerikalec — mimogrede rečeno: ravno ta je celo zimo najbolj zabavljajl čez fajmoštra — je na komandofajmoštra skočil nad mejklicatelja z besedami: Ven ž njim! Toda zbal se nismo niti njega, niti njegovih drugov — cestnih pometačev, dasi nas je bilo navidezno malo. Sledilo je, seve, zabavljanje sem, zabavljanje tja, toda mi smo bili dostojni in se držali meje poštenosti, in ravno to je nasprotnike tako osupnilo, da se niso upali nad nas! Par sunkov smo sicer potrpeali, ravno ker nismo hoteli škandala! Šele po posredovanju g. posl. Povšeta in orožnikov je nastal nekoliko mir, na kar je gosp. Povše svoj govor zaključil. Pritrjevali smo g. Povšetu po nekotikih opazkah tudi mi, ker se je stvarno držal. Po govoru pa zopet »dirindaj!« Od klerikalne stranke niso družega imeli koga poslati proti nam, kot gori omenjenega kričača-zagriznjena v družbi nekaterih najetih nevolilcev. Toda zmagali smo le mi! Župnik, videč, da ničesar protinam, ki smo stali kot stena, ne opravi, začne »svoje« volilce klicati v farovž! Bil jih je bore malo, kakih 15, reci petnajst, katerim sta potem gg. Pakiž in Jaklič kar »po domače« nekaj povedala. Neki bradat človek jim je tudi govoril nekaj od neke posojilnice — toda živa duša se ni zanj zmenila! Jaklič se tedaj ni upal nastopiti javno! Gospod Pakiž si bi bil pa lahko prihranil daljni pot, ker ga pri nas čislamo kot poštenega možaka.

Kmalu potem ko je četica klerikalcev izginila za farovške duri, smo se tudi mi napatili stran, ker smo dosegli več, kot je bila naš prvotni namen! Razgnali smo jih v pravem pomenu besede! Torej s »pridigami« ni bilo vendar nič! Kandidatje so se hoteli vrniti po istem potu, po katerem so prišli, toda prišlo je drugače! Izvedeli so menda, da se jim pripravlja nekje lep »sprejem« in odkorakali (!) so ob zori iz Osilnice po nasprotni poti. No, zapomnili si bodo, kdaj so bili v Osilnici!

Z dežele, 9. sept.

Prijatelji slobode duha, prijatelji življenja mase slovenskega naroda, bodite veseli te dni! Trdno upanje imamo na lep uspeh. Vse kaže, da bo zmaga naša. A naj že 12. september donese, kar si bode, to pokaže ta dan, da smo napredni elementi na Kranjskem našega kmeta, ki še ni pobegnil v Ameriko, zbudili, da si ogleda ta mali slovenski svet, in da hoče svojo lastno voljo imeti. Vstop kmetov v agitacijo za državnozbornske volitve, dasi brezuspešen glede mandatov, storil je veliko delo; kmet je po večjem razumel parolo, da se naj briga sam za volitve ter naj svoje možgane rabi. Ljudje v naših župniščih so imeli decembra meseca v nekaterih krajih trdo delo. Oni ošabneži, ki so govorili »dokler mi hudiča v rokah držimo, držimo tudi kmeta nase priklenjenega«, so se s potnimi obrazi pozno v noči iz trde agitacije domov vračali. — Komaj je pol leta preteklo, stojijo ti ljudje v najtrpkem, v najobupnejšem boju za svoj ugled mej kmetsko maso. V marsikaterem okraju morajo pri zaprtih vratih zborovati; njihov infamiran general se mora pri lepem vremenu v polpokriti kočiji iz župnišča v župnišče voziti. Tabernakelj morajo odprt imeti; grehe kujejo, katerim se vse smeje. Kandidatov, ki kaj nase držijo, ne dobe. Škof potuje kot politični agitator okolo. Ko birmo deli, kolne naprednjaštvo, meče srdito svojo kapo po leci. V mestih mu ne razobesijo zastav. Ti ljudje, ki so še pred letom napuha skoraj zblazneli, danes razdivjane srditosti ne morejo spati.

LISTEK.

„Novi akordi“.

Zbornik za vokalno in instrumentalno glasbo. Urejuje dr. G. Krek.

Izšla je 2. štev. »Novih akordov«. Na prvem mestu imamo klavirsko točko »Sanjarija« Ant. Lajovica. Skladba je pisana v secesionističnem glasbenem slogu. Glasbenik, ki se s takimi novostrujarskimi deli ni bavil, bo gotovo majal z glavo, ako to skladbo preigra. Skladatelj bi bil moral dodati komentar posameznim taktom, da bi ga vsaj razumeli.

Pač nahajamo tudi v skladbah slavnih skladateljev posamezna nenavadna harmonizovana mesta, nenavadno, nepričakovano modulacijo, vendar so to izjeme. Namen, oziroma vzrok takim glasbenim nenavadnim kombinacijam se pa v obče več ali manj da zaslediti, bodisi n. pr. v fugah z dvemi, tremi ali štirimi temami ob enem, ali se dajo z glasbeno estetičnega stališča opravičiti.

V tem slučaju so taka harmonično ali modulatorično nepričakovana mesta še celo muzikalično imenitna, česar pa pri

glasbenih secesionistih ni mogoče trditi, nasprotno, secesionist se ne meni dosti za glasbena pravila, pa tudi blaglasje pušča na stran — samo nenavadna harmonizacija — nepričakovano prisiljena modulacija — nenavaden začetek — čuden konec, vse v kolikor mogoče novi obliki.

Ali je bodočnost glasbenih novostrujarjev? Menda ne! Boljši glasbeni okus bo gotovo prevladal in kazal nazaj na velmože-glasbenike, — tam se šolaj — od tam dalje, od kamor pa ne pelje pot v glasbeno secesijo! Ako je gosp. Lajovic hotel podati slovenskemu občinstvu tudi nekaj novostrujarskega, le za izgled — dobro; »Novi akordi« so s tem gotovo ustregli naročnikom.

Skladba sama za-se je v svojem genu dosti duhovita. In skladatelj nam je znan po svojem »Adagio«, katerega je izvajala »Gl. Matica« preteklo sezono z velikim orkestrom in s tem opozorila na nadarjenega mladega skladatelja, od katerega smemo torej boljsega pričakovati, kakor »Sanjarije« v secesionističnem slogu.

Dr. B. Ipavca »Če na poljane rosa

pade« je čustvovanja poln samospev s spremljevanjem klavirja. Kakor so Murrove besede krasne, tako krasen je naprev. Samospev je razmeroma lehak in mora doseči uspeh; brez dvoma bode osobito našim solistinjam in solistom vrlo dobro došel; saj je pesem jako hvaležna. Dr. B. Ipavec je po letih sicer star, a duševno še mlad, zdrav in krepak — odlični sotrudnik »Novih akordov«.

S. Jenkovo pesem »Ljubica, pojd z menoj, lepa je noč nocoj« sta uglasbila I. Procházk za moški in dr. G. Krek za mešani zbor. Procházk je misel glasbeno pogodil izborno in se osobito $\frac{12}{8}$ -takt jako dobro prilagajal skladbi. Kakor druge skladbe Procházkove odlikuje se tudi ta po odlični harmonizaciji in modulaciji. S tako skladbo s ponosom nastopi lahko vsako ugledno pevsko društvo v koncertni dvorani.

Dr. Krekova skladba ne doseže istega uspeha pri vsej lepi harmonizaciji (malo razumljiv je pač g v basu pri »pojd z menoj« 4. takt in isti g v 23. taktu). V $\frac{2}{4}$ -taktu skladba šepa in je to na kvar sicer lepej skladbi. Primerjaj ritem pri Procházkovi — 00 z onim Kreka — 00.

»Mandolinata« V. Parme nam je znana iz dramatične romane »Stara pesem«. Škoda, da se jej ni podstavilo teksta za petje, kar bi bilo ženskim zborom gotovo dobro došlo. Pesem se odlikuje po jako lepi, nežni melodiji, ki sploh odlikuje skladatelja. (V 22. taktu v desni roki manjka križec pred c, istotako v 31. taktu v desni roki pred g — tiskovne pomote)

Dra. Gust. Ipavca narodna »Tiček« za mešani zbor je v drugi polovici dosti boljše in priložnejše in tudi okusno prirejena; v primeri z drugimi glasovi je postopanje basa premalo gibčno. Na Kranjskem je ta narodna pesem menda malo znana; jaz je še nisem slišal.

Fajgel je kot skladatelj fug na dobrem glasu. Fuga op. 154. je seveda povsem pravilno izvedena, kontrapunktiščno izborna, vendar ni mogoče trditi, da bi bila posebno duhovita. Tema sam je pa ritmično preenoličen, kar kolikor toliko delo ovira, in morda tudi krivo, da fuga ni skončal s »stretta finale«, kjer bi gotovo našel dovolj prilike, pokazati se duhovitega skladatelja fug.

Risto Savinova »Etude« za klavir

Kako dobro je to za življenje naroda, ki je že brez vsega zanimanja za kak duševni, gospodarski boj tiho polagal svoje žuljave roke na borne mize svojih bajt, ki je stotisoče duševno in fizično najboljših svojih sinov tužno pošiljal v amerišanske in nemške premogokope! Blagotvorna nevihta to! Za njo vedrejšje nebo!

Tako strastno gibanje zbudi vedno kako elementarno moč, ki v tej nevihti kakor skala stoji, ki kljubuje vsem nasprotnim silam, in ubira strune, katere preglaševajo vihar. Indignatio fecit versum, se tu lahko reče. — Dr. Tavčar! Kar so duhovniki gnojnice imeli, zlili so jo nanj. Več let so ga ž njo polivali, ga ujedali, ga obrekovali. Z vsjo zverinsko grdobijo, ki je kakega srednjeveškega inkvizitorja navdajala, so se vrgli nanj. Dober nos so imele te harpije. Tega stran, tega ubiti in odstranjena je ovira, ki se zabranjuje pridobitev meščanske trdnjave! Vse je po izidu državnozbornih volitev na kmetih obupalo. Dr. Tavčar je šele zdaj prav vstal, in kakor še nobenega Slovenca nismo videli, zrasel je pred nami v taki elementarni moči, da je pripravil vse naše duhovenstvo in njene posvetne postreščke ob vsjo razsodnost. Delali so ti napake za napakami. Tavčarjevi govori na shodih so to ubogo semeniško osebnost podili pred sabo, da je bilo veselja ukati. — Ubogi Anton Bonaventura! — Kakor petelina, ki se ne more umiriti in se vedno zaganja v svojega močnejšega nasprotnika, oskubil ga je ta mojster mej govorniki, ta mojster še malo razvitega slovenskega jezika ter ga vrgel oskubljenega na stran. Anton Bonaventura udriha v Kostanjevici s kapo po leci, in teden potem ga z vsjo mirnostjo secira dr. Tavčar, kakor najboljši anatom človeško truplo. In v volilnem viharju doni njegov glas kakor pozavna. Umazane ljudi, ki hočejo biti narodovi voditelji, slači dr. Tavčar, da se vidi po vsem Slovenskem njih gnusna nagota, po teh ljudeh okuženi zrak na kmetiji čisti ta mož čistih rok. — Avgijev hlev na Kranjskem bo izgubil dosti svojega smrdečega gnoja, naj volitve na kmetih 12. septembra izpadejo že tako, ali tako. »Ne glej me, poslušaj me«, se nebode več upalo na dan. Narod, ki nima družega, kakor svoje beraštvo, ki šele ustaja, da pridobi pogoje človeku vrednega življenja, naj ima voditelje, o katerih se sme reči: »Glej me, poslušaj me«. Na podlagi privatnega življenja zraste človek; javni delavec naj nastopa v beli, čedni togji.

Tudi to dobro ima naša vojska z našimi klerikalci. Njihove vrste se sestavljajo iz ljudi, ki ne morejo z možni izhajati, ki še kaj na dekorum moža držijo. Zdvojene eksistence, ljudje, ki le gmotne koristi iščejo, se oklepajo naših duhovnikov. Ti morajo oči zatiskati, če ima izmej njih kateri kaj boljših pojmov o vrednosti moža. Tiho morajo drago plačevati te dvomljive svoje pomočnike.

V te vrste posvetil je dr. Tavčar v svojih govorih na potovanju od mesta do mesta in po vaseh naše kmetije. Razumljivo je govoril, tako razumljivo in krasno, da zamore le slovenska nevoščljivost mu trgati lovor iz tega venca. Heine je pisal, da se je za njegovega časa svinjska glava

ne bo delala težkoč tudi igralcu srednje vrste, in bo zbog blagglasja in prijetne modulacije ugajala.

Fran Ferjančičeva »Pokojnici v slovo« za mešani zbor je dobra harmonizacija; kot skladba za koncert ne bo uspela, praktične vrednosti nima, ker ženske menda nagrobnic ne pojo in tudi tekst ni ravno primeren za nagrobno.

Dra. Gojmira Kreka skladba »Jaz nimam več palm« je pisana v secesijonističnem glashenem načinu, pa duhovito, osobito v kolikor se tiče ritmiziranja — zbog česar se sliši, kakor bi pel prosto recitativo. Spremljevanje klavirja je lepo in primerno, ako bi ga ne motil pravcati novostrujarsko ležeči bas (Orgelpunkt), ki se niti na septakordi od c s svojim trdovratnim f in še celo na koncu odstavka s korono noče umakniti in se sili skoz dve tretjini skladbe. To je seveda skladbi na kvar, pa brigaj se za to skladatelj, ako noče, da se bodo take skladbe vsled tega pele le sedaj kje kot secesijonistične boljše novotarije, a se čez malo časa popolnoma prezro in pozabijo.

L. Pahor.

z lovorom venčala. Če se je kdaj v našem malem narodu, dr. Tavčar je te vence neusmiljeno raztrgal. Recimo: Hvala Bogu, bodimo Bogu zahvalni, da nam je to elementarno silo vsaj v enem rojaku podaril.

V Ljubljani, 11. septembra.

Miquel umrl.

Nekdaj veleuplivi velikonemški finančni minister dr. Joh. Miquel je umrl vsled kapl. Ministral je od l. 1890. do početka t. l. Bil je spočetka odvetnik, a že l. 1864 je igral kot poslanec odlično vlogo. Kmalu je postal vodja takozvanih narodnih liberalcev. Od leta 1870—1873. je bil juridičen prisednik v diskontni družbi, kjer si je pridobil veliko premoženje. Bil je nadžupan v Osnabrücku in Frankobrodu, končno pa minister. V mladosti je dopisoval z Marxom, sanjaril o socialistični državi ter bil pripravljen celo na ustajo proti vladi. Kot podpredsednik pruskega ministrstva pa je bil protektor agrarcev in junkerjev, glavni zagovornik takozvane »Umsturzvorlage«; iz svobodomiselnega liberalca in socialista je postal zagovornik izjemnih zakonov. Glavno njegovo delo je davčna reforma. Vsled neiskrenosti v zadevi predloge za kanale je padel. Miquel je intrigiral proti Bülowu, zato se je končno moral umakniti. Bil je nadarjen in delaven, a nestalen, omahljiv mož.

Anarhizem v Ameriki.

Atentat na Maca Kinleya je zbudil tudi amerišansko javnost iz njene apatije napram anarhizmu. Razni listi zahtevajo, naj se postopa odločneje proti sumljivim osebam iz inozemstva ter naj se kazni za take atentate poostri. Izpremeni naj se ustava in sprejme vanjo tudi zakon proti anarhizmu, ki bo določal, da je v vseh zedinjenih državah postopati enako. To se pač ne bo zgodilo. Amerišanski poslanik na Dunaju je izjavil, da amerišanski anarhisti niso organizirani, da smejo pa svobodno povedati svoje mnenje, ker je to boljše, kakor da bi tajno snovali svoje naklepe. Amerišanski kazenski zakon določa smrtno kaznjo le za slučaj smrti žrtve. Napadalec Maca Kinleya, ki se ne piše Neumann nego Czolgosz, dobi prisojenih k večjemu 10 let zaporja, ako Mac Kinley ozdravi. Taka kaznjo pa na anarhiste, ki se tudi smrti ne boje, ne bo delovala prav nič. Proti anarhizmu ni možno storiti prav nič odločilnega, kajti oni, ki se dajo ostrašiti, itak niso pravi anarhisti, kajti ti so vedno pripravljeni žrtvovati se, samo da dosežejo svoj namen. Preganjanje anarhistov po posamezni deželi ima le to posledico, da se najnevarnejši individui izselijo v druge države, kjer so na varnem. Na Nemškem so prav te dni dobili seznam vseh naročnikov anarhističnega časopisa »Neues Leben«, ki izhaja v Berlinu. Te naročnike bo poslej policija zasledovala in nadzorovala.

Vojna v Južni Afriki.

Vojni poročevalec lista »Morning Post« slika položaj Angležev kot jako ugoden. Koloni generalov Kekewich in Fetherstonhangh, ki operirata v gorovju Magdalias, napredujeta dobro. Polkovnik Grenfell je razpršil čete Beyerjeve, ki je skušal razkrojene oddelke zopet združiti, a ga je Grenfell preganjal neprestano. Botha je z maloštevilnimi pristaši v Ermelu. Govori se, da bi se rad udal, če bi se Schalk-Burger in Steyn tudi. Dewét je nedaleč Senekala z majhno četo meščanov iz Bethlehem in iz Senekala. Tako je sporočil imenovani dopisnik iz Pretorije v London v soboto.

Dopisi.

Iz Not. Goric na barju, 10. sept. Neki dopisec me je podpisanega v »Slovenca« od 9. t. m. napadel, pa se ni podpisal. Imenuje me liberalnega župana, mi očita, da je uradni okr. sluga pred farno cerkvijo na Brezovici oklical, da bo deželnozbornska volitev »menda« v šoli; na kar me sumniči kot bi ga bil jaz k temu napravil. Dopisniku ne morem družega odgovoriti nego, da se mu gotovo meša v glavi od volilnih skrbi. Prijatelj, ako družega o meni ne veš, pusti še to besedo pri miru, saj je že tako navadna

in jo povsod izrekajo, bodisi otrokom v šoli, ali dekletom pri spraševanju. Reci kaj hujšega o županu, če veš. Pozna me cela občina. Bil sem in bom, kot sem bil rojen; nič me svet ni preobrnil. Ako me ne vidiš — s koso ali s srpom v roci, daboš me pri pisalni mizi v borni sobici, dasiravno se mi še mnogokrat dremlje; kajti vedno mi je izrek rajnega nepozabljivega gosp. župnika J. Potočnika pred očmi: Delaj vedno in moli in vse slabe misli si boš s tem pregnal in bližnjega pri miru pustil. Jaz nimam nič z okr. slugo opraviti, kar je potrebnega, govorim, drugo meni nič mar, boljši je njegova služba dandanes, kot kmetovalec, ki ga vse zavida, ki se trudi kot živina od zore do mraka, da svoje prehrani. Gorje kmetu! Bil je tlačan grajščakov, ali je še suženj kapitalizma, in če ima po zimi krompir mora še Bogu hvaležen biti. Vse to v pojasnilo, ker vsikdar, kadar me je kateri obrekoval, sem ga prosil, naj me pri miru pusti, ljub je meni mir, kot ga imam na domu, le naj pride v mojo hišo videl bode in se prepričal, da ljubim mir, katerega tudi dopisovalcu »Slovenca« želim, da bo mogel mirno spat brez skrbi.

Janez Kušar, župan.

Iz Ribnice, 8. sept. Okrajna učiteljska konferenca za slovenske in utrakvistične šole kočevskega okraja se je vršila dne 5. t. m. v Velikih Laščah. Predsednik, gosp. okr. šol. nadzornik A. Jeršič, otvoril ob 10. uri dop. zborovanje, pozdravi s toplimi besedami navzoče učiteljstvo, se spominja pok. dvornega svetnika J. Merka, omenja spremembe v deželno-šolskem nadzorništvu in okr. šol. svetu ter imenuje svojim namestnikom nadučitelja g. Štefana Tomšiča. Zapisnikarjema sta z vsklikom izvoljena učitelj g. F. Jaklič in učiteljica gđ. M. Žebre.

Iz naslednje točke »poročilo nadzornikovo« posnamemo na kratko sledeče: Učiteljstvo tega okraja spolnuje svoje dolžnosti vestno. Splošni uspehi so povoljni, na nekaterih šolah prav povoljni. Pri branju naj pazijo učenci na glasno različno izgovarjanje in na ločila. Memoriranje se ima pridno gojiti, zlasti v višjih razredih. Iz slovnice naj se jemlje le najpotrebnejše in sicer po redu, kakor je v učnem načrtu predpisano. (Zato izjavo smo gosp. nadzorniku posebno hvaležni. Koliko časa se izgubi in koliko muk prizadene učitelju za predmet, čegar snov je z malo izjemo skoro vsej šolske mladini na deželi brez poznejše koristi!) Pri računstvu je učence pridno seznanjati z merami ter jih posebno navajati, da znajo misliti. V tem oziru so šolske naloge velike važnosti. Spisje zahteva od učitelja skrbne priprave. Mesto brezpotrebni slovnicih pravil naj se ta predmet z unemo goji. Praktično vrednost za učenca ima posebno znanje v sestavi raznih pisem, potrdil, spričeval za posle, kratkih prošenj itd. Tvarina iz spisja mora biti v tedniku kratko označena. Narekovanje je prav važen predmet v pravopisnem oziru. V lepomislu se mora le po genetični metodi učiti. Za uspešen pouk v prirodoznanstvu so glavni pogoj učila. Le kar se učenca nazorno pokaže, si dobro ohrani v spominu. V zemljepisju ni dovolj, da znajo učenci snov na pamet naštevati. Znati se morajo orientirati na zemljevidu in globusu. Risanje na karte se toplo priporoča. Iz zgodovine naj se v prvi vrsti predava snov iz avstrijske zgodovine in o raznih iznajdbah. Risanje na stigmati naj se popolnoma opusti. Primerne in lahke slike za brezstigmatično risanje ima učitelj v Trstu g. Wehrnfennig v knjigi »Der kleine Zeichner«. Klasifikacija s črkami je primernejša nego s številkami. Disciplinina je prvi pogoj za dosego dobrih uspehov. Takoj pri vstopu v šolsko poslopje se spozna, kako učiteljstvo deluje pri šoli. Sicer je pa napredek šole odvisen tudi od dobrega šolskega obiska. Ta se pa doseže le, ako ima učitelj ugled, ako zna starišem vzbujati ljubezen do šole in daje z lepim vedenjem vzgled v šoli in zunaj šole. Pa tudi poučevanje ljudi v kmetijstvu in drugih strokah je v tem oziru važen faktor. Ko še priporoča slogu mej učiteljstvom in duhovščino ali da naj se vsaj ogiba dati povoda k pre-

piru, omenja g. nadzornik nekatere važne ukaze in odredbe.

O preosnovi učnih načrtov poročal je izmed 4 poročevalcev le St. Legat. Drugi radi pomanjkanja časa niso prišli na vrsto. (Letošnji referati okr. učit. konferenc so bili sploh preobširni za jednokratno zborovanje.)

Nasvetovane spremembe so bile večinoma sprejete. Poročilo knjiž. odbora (poročevalec F. Štefančič) se vzame na znanje. Bodoči odbor sestoji iz sledečih članov: gđ. A. Kaiser, ter gg. Bohinc, Štefančič, Tomšič.

Pri nato vršeci se volitvi v stalni odbor pa so dobili največ glasov: St. Tomšič, A. Cvar, F. Štefančič, gđ. M. Blahna in K. Engelmann.

Ker samostalnih predlogov ni bilo, zaključil g. predsednik s trikratno »slavo« na cesarja zborovanje.

Pri skupnem obedu v gostilni M. Hočevarja, kjer smo bili s postrežbo zadovoljni, počastilo je zbrano učiteljstvo s svojo navzočnostjo nekaj iskrenih prijateljev novodobne šole. Omenjam naj le dež. sod. svetnika gg. Šuflaja in Višnikarja, sod. pristava g. Tekavčiča in gimn. supl. g. dr. Mrharja.

Pozdravili smo zlasti prva dva z viharinimi »Živio«-klici. Po njihva napiti zdravici sta se vsak posebej zahvalila ter nazdravila naprednemu učiteljstvu. Umevno je, da se ni pozabilo s primerno napitnico tudi na našega občje priljubljenega in spoštovanega gosp. nadzornika. Pripomnim naj le še, da nas je bivši dež. poslanec g. Višnikar v svojem lepem govoru potolažil z nado, da bo kranjskemu učiteljstvu v kratkem zopet zboljšano gmotno stanje. Dal Bog in — novi deželni zbor! — f —

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. septembra.

— **Kravar Drobnič** se je v nedeljo kazal v Cerknici. To pot je slekel svojo cajgasto obleko, ki jo sicer vedno nosi, in nastopil v sukneni obleki. Neki znanec ga je vprašal: Kaj si pa tako »napucan«? Drobnič se je stegnil, kar se je mogel in oblastno ogovoril: I — kaj ne veš — kaj res ne veš? Jaz sem kandidat po božji volji, in bom tudi izvoljen, če bo božja volja. Drobničev znanec je kaj pisano gledal, ko je slišal te besede. Kar sape mu je zmanjkalo, a le za hip, potem pa se je od kandidata po božji volji poslovil z besedami: »Da si neumen, sem vedel, da si pa tako neumen, tega pa vendar nisem mislil.« Zdaj je bila vrsta na Drobniču, da je pisano gledal. In res je gledal pisano in samega začudenja odprl usta tako na stečaj, da bi mu bile čeljusti skoraj skočile iz sklepov. Kandidat po božji volji in katoliški rep!

— **Stoletna aloa in agitator kurat Knific.** Tomišeljski kurat Knific, znani konsumar in pokrovitelj devičaric, je šel te dni na Ig gledat aloo. Vsaj tako je dejal, ko je zapušal svoje župnišče. Ali k cvetoči aloi ga ni bilo, pač pa je po Kotu, Vrbljenju in Brestu nasilno popisoval glasovnice in agitiral za dr. Šusteršiča. Zavedni Ižanci pa bodo 12. t. m. vendarle volili vrhniškega župana gosp. Gabrijela Jelovška.

— **Klerikalna perfidnost.** Izbornen, vztrajen in že v večkratnih volilnih borbah preizkušen, toda siromašen agitator naše stranke ima nadarjenega 12letnega sina v Ljubljanskih šolah. Dolej dobival je kosilo in večerjo ta fantiček pri frančiškanih in pri nunah. Ker pa oče vspešno in navdušeno za Božiča agituje, odrekli so naši katoličani sinu hrano, ker mislijo s tem ubozega očeta v živo zadeti. Z ozirom na to nesramnost obračamo se do usmiljenih imovitih ljubljanskih meščanov, da izkažejo usmiljenje temu značajnemu siromaku, ki je z agitacijo za našo stvar usodo nadarjenega svojega sinčka na kocko postavil. Tak kmetijski značaj pač zasluži, da se ga imovitejši napredno narodni meščani usmilijo in rajše kakemu klerikalnemu dijaku, katerih se cele tolpe po liberalnih hišah podpira, vrata pokaže. Pojasnila daje naše uredništvo.

— **Škofa Šterka** so predvčerajšnjim prevideli z zadnjo pobotnico. Zdravniki so izgubili vse nade, da škof okreva.

— **Unijatski škof Julij Drohobeci** je prišel v Trst in sprejel rimskokatoliške starešine z županom na čelu. »Edinost«, ki imenuje škofa očeta slovenske cerkve, izreka željo, da bodi škofov prihod mejnik ob pragu milejših časov.

— **Sv. Gora pri Gorici.** »Soča« piše: Lani o Božiču so pokopali zadnjega župnika č. Lebana, ki je bil toliko let vreden predstojnik svetogorskega svetišča. Po milosti kardinala Missije so dobili frančiškane: do danes šteje družina 24 udov, med njimi menda 7 duhovnikov. Ker je meniški samostan romarjem zaprt, zidajo dve poslopji v vrednosti 36 tisoč goldinarjev. Lani so v pozni jeseni peljali tudi dva nova bečka (lodrivi), od 37 hl. vsaki, seve vino samo za sv. maše!! Ljudje pravijo, da pomena pobožnost med verniki, zato so lansko leto 1900. izkazali samo 44.000 goldinarjev za sv. maše!! Kakor je znano, ne morejo frančiškani služiti toliko sv. maš, kolikor je denarja. Obdržali so si samo 20.000 in še 20%, od ostalega denarja, torej 24.000 gld. — 20.000 so poslali kardinalu v Gorico, ta dobi tudi 20%, in ostalih 16.000 so ponujali župnikom po Goriškem. Ker je pa toliko maš zabilježenih, da pride na vsako komaj ena krona, ni hotel teh maš nikdo služiti. Kaj so storili? Poslali so 16.000 goldinarjev v Italijo, da za nje italijanski kanjori berejo sv. maše za slovenske verne žive in mrtve duše!!! Gotovo je, da na tak način gre iz dežele leto za leto na tisoče denarja — revnih slovenskih in laških pobožnikov v laške župe. Neki župnik, in mislim, da ni bil sam, je rekel svojim ovčicam: »Kaj nosite denar na Sv. Goro? Saj velja ena maša v Vaši cerkvi ravno toliko, kakor na Sv. Gori.« Ljudstvo pa roma na Sveto Goro z namenom in s prepričanjem, da tam brane maše imajo večjo moč — zato znosijo tja leto za leto na sto tisočakov. Romarji vidijo zdaj, kje se služijo maše za njih denar. Res je, da laški duhovni, posebno v spodnji Italiji, so pravi capini, a teh vendar ne more revni slovenski in laški kmet s Primorja podpirati? To že lahko stori sv. Oče ložej, ko dobiva na leto darov do 20 milijonov in več. In baš te dni so prihajale grozne vesti iz Rima, ko je irredenta silovito udrla v zavod sv. Jeronima, ki je namenjen jugoslovanskemu svečeništvu!... Tak stok in jok je po naših kmetskih hišah, kadar treba kaj za hišo ali spraviti otroka kam, da se bo kaj naučil, da bo lažje živel, češ: Ni denarja in ga ni! Ali kadar se odpravijo na božjo pot na Sveto Goro, takrat pa ima svetle kronice, katere zaveže v ruto, da jih ne izgubi, marveč gotovo odda za sv. maše. In ta denar roma potem po deželi in gre celo v Italijo, kjer ga seveda z veseljem sprejmejo, ali ni verjetno prav nič, da se sploh spominjajo darovateljev pri mašah, kaj šele, da bi za nje maše brali! Pamet, pamet, ljudje božji! Ne metajte denarja proč, ne pošiljajte ga v Italijo, ker ga rabite doma, in ker lahko doma molite!

— **Umrl** je na Greti pri Trstu tamošnji posestnik in oče znane narodne rodbine g. Lovro Gombač.

— **„Glasbena Matica“.** Vpisovanje učencev v glasbeno in pevsko šolo vrši se v ponedeljek, torek in sredo, dne 16., 17. in 18. septembra. Razdelitev oddelkov in ur za poučevanje se bo izvršilo v četrtek, dne 19. t. m. Redni pouk se prične v petek, 20. t. m. Vpisovanje v šolske zbornice bo v sredo, dne 18. t. m. popoldne od 4. do 6. ure.

— **Slovensko akad. ferijalno društvo „Sava“.** Opozarjamo brate »Savane«, gg. akademike in abiturijente na sklepni glavni občni zbor »Save«, ki se vrši v soboto 14. t. m. v Švicariji. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Na dnevnem redu so sklepna poročila, sklepanje o novem poslovniku, volitve odbora in razni predlogi.

— **Ljubljansko kolesarsko društvo „Ilirija“** priredi, kakor smo že poročali, v nedeljo dne 15. t. m. vrtno veselico pri »Novem svetu«. Točka: vožnja v redah na okrašenih in razsvetljenih kolesih in umetna vožnja s kolesi po plavajočih žaganicah boče za Ljubljano nekaj novega. Prava privlačna točka. Glavna skušnjava se vrši v petek ob devetih zvečer

na dirkališču, kar si slavno občinstvo lahko ogleda. To in Coriandoli-Corso bode izvestno napolnilo vse prostore s zabavneljnim narodnim občinstvom.

— **Slovensko pevsko društvo „Lipa“** priredi v nedeljo dne 15. t. m. ljudsko veselico s plesom. Pri veselici sodeluje tamburaški klub »Krim«. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 h. Na vspeh je ples, petje, šaljiva pošta in drugo.

— **Pogreb prof. dr. Klemenčiča.** V soboto so prepeljali truplo vseučilišnega profesorja dr. Klemenčiča iz Trebnjega v Gradec, kjer je bilo včeraj pokopano. Truplo je bilo v župni cerkvi v Trebnjem blagoslovljeno. Pogrebne sprejeme do kolodvora se je vdeležilo ogromno občinstvo in odličnih gospodov iz Gradca, Ljubljane, Novega mesta in trebanjske okolice.

— **Požar v Kropi.** Včeraj zjutraj okoli 5. ure je počelo goret v hiši trgovca in gostilničarja Trohe. Ogenj se je tako hitro razširil, da ni bilo moči omejiti ga. Hiša imenovanega posestnika in poleg stojiča hiša vdove Pirc je bila takoj v plamenu. Omejili so ogenj pri četrti hiši (poleg šole). Pogorele so 3 hiše, prvemu posestniku g. Trohi tudi vsa gospodarska poslopja, 4 prešiči, 1 jagnje in 1 tele. Ta posestnik ima veliko škode. Kako je ogenj nastal, se zdaj še ne ve.

— **Dijaška veselica** bo v nedeljo dne 15. septembra v salonskih prostorih g. Antona Arkota v Ribnici. Na vspeh je petje, igra, šaljiva pošta in ples. Vstopnina za osebo 60 v. Začetek ob osmih zvečer. Čisti dohodek je namenjen podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju.

— **Trebuh si je preparal.** 8. t. m. si je Fr. Vovk v Jesenicah z britvijo preparal trebuh in kmalu nato umrl. Fr. Vovku se je zmešalo. Bil je že v blaznici.

— **Utonil** je 7. t. m. 6 mesecev star otrok posestnika Jos. Zupančiča v Gorenjih Strajah poleg hiše v luži. Ležal je v zibelki, a zibelka se je z otrokom vred prevrnila v lužo.

— **Napad.** Dne 31. t. m. ob pol 2. uri zjutraj sta napadla Fr. Peterlin in Jos. Lipovec posestnika Fr. Grčo brez vzroka s koli in ga močno ranila.

— **Podravska podružnica slovenskega planinskega društva.** Odbor tega društva se je sestavil takole: preds. Davorin Lesjak, učitelj, podpreds. Miha Sernc, trgovec, tajnik Vinko Glaser, lesotrzec, blagajnik Fran Grizold, posestnik, — vsi v Rušah. Ostali odborniki so gg.: Ivan Koprivnik, c. kr. profesor in Vekoslav Bahovec, c. kr. poštni oficijal v Mariboru, Fran Pahernik v Vuhredu, Peter Novak, krčmar v Slov. Bistrici, Miha Jurner posestnik v Framu, N. Kocbek, c. kr. notar v Konjicah, Jakob Škoflek, nadučitelj pri Sv. Duhu in Svitoslav Hauptmann, nadučitelj pri Sv. Križu. Prijatelji slovenskih planin! oklenite se tega društva in naznanite svoj pristop predsedniku v Rušah ali kakšnemu drugemu odborniku. Udnina znaša 6 K, pri čemur je že vračunjena naročnina na izborni časnik »Planinski Vestnik«. Pri predsedniku v Rušah in pri odborniku g. V. Bahovcu v Mariboru se tudi dobe krasni znaki slovenskega plan. društva komad po 2 K.

— **Telovadno društvo „Zagorski Sokol“** priredi v nedeljo, t. j. 15. t. m. ob 3. uri popoldan na prostoru pred gostilno gospe Medvedove javno telovadbo. Po telovadbi prosta zabava v notranjih prostorih. Vstop prost. Člani naj se udeležijo v društveni opravi.

— **„Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju“** ima v nedeljo, 22. sept. t. l. ob 2. uri popoldne v gostilni pri Radeju v Celju na Bregu izredno zborovanje. Vspored: 1. Nedeljski počitek. 2. Zavarovanje za starost. 3. Razni predlogi.

— **V korist „Slov. planinskega društva“ odsek „Žalec“** se priredi dne 15. septembra v prostorih gostilne g. Franc Hladnika v Žalcu, veselico z dramatično predstavo, prosto zabavo in plesom. Med posameznimi točkami in pri plesu igra domača godba na lok. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— **Blagoslovljenje šolskega poslopja slovenske ljudske šole**

na onemško okoliščino vrši se v nedeljo 15. septembra t. l. po programu, kakor je bilo določeno za dan 2. septembra. Pričakuje se, da bo ta dan pravi narodni praznik za ormoško okolico.

— **Neureča.** V premogovniku na Strančah pri Konjicah se je preteklo sredo udrla plast in je zasula dva delavca, katera pa so odkopali ter ju rešili smrti; kopali so ves dan, predno so prišli do ponesrečencev.

— **Porotno sodišče v Mariboru** je 9. t. m. razpravljalo o slučaju, ki podaja jako žalostno sliko iz ljudskega življenja. Obtoženi so bili umora in ponarejenja testamenta 48letna Neža Košir, njen 34letni ljubimec Matija Žižek in 62letni Matevž Emeržič. Neža Košir je služila mnogo let kot gospodinja pri samskem posestniku Antonu Pihlariču v Rospohu pri Mariboru. Pintarič se je bil večkrat izjavil, da Neži Košir ničesar ne zapusti, ker ga itak dosti goljufa, in ker mora vzdrževati njene nezakonske otroke, ki imajo vsak družega očeta. Ko je Pintarič umrl, se je pa našel testament, v katerem je umrli volil svoji pastorki 100 gld., za cerkev 350 gld., vse drugo pa Neži Košir. Preiskava je dognala, da je Neža Košir naročila pri Emeržiču ponarejeni testament, in da jej je Emeržič tudi preskrbel neki trup, ki ga je Neža Košir devala Pihlariču v jed. Ali je Pihlarič prav vsled tega strupa umrl, niso mogli zdravniki dognati. Emeržiču sta Neža Košir in njen ljubimec Žižek za ponarejenje testamenta in preskrbljenje strupa obljubila 10 odstotkov Pihlaričevega premoženja. Sodišče je obsodilo Nežo Košir, ki je pri obravnavi napadla neko pričo in jej dala zausnico, na 10 let. Žižka in Emeržiča pa vsacega na 7 let težke, poostrene ječe.

— **Nevarno tatinsko družbo** je zasačila policija v Gorici. Ta tatinska družba je v teku nekaterih mesecev v goriskem mestu ter v okolici izvršila mnogo drznih in še precej velikih tatvin.

— **Velik požar.** Pri Sv. Andreju v Trstu je pogorela tovarna za olje. Požar je nastal v noči od ponedeljka na torek. Kako je nastal požar, še ni znano. Škoda se ceni na tri do štiri milijone kron.

— **Prijeli so** pred nekaterimi meseci iz prisilne delavnice pobeglega Mihaela Tomšiča iz Vač. Orožništvo ga je našlo na Dobrovi in ga izročilo prisilni delavnici iznova.

— **Maščevanje fijakarja nasproti električni železnici.** Fijakarski hlapec F. N. je včeraj popoldne spustil svojo jezo nad električno cestno železnico. Nabavil si je velik zvonec, ki ima tak glas, kakor zvonec električnega zvona. Vozil se je s fijakarskim vozom po mestu in zvonil. Ljudje so bežali s ceste in vozniki so se mu izogibali, misleči, da pride električni voz. Bilo je veliko smeha in zabavljanja. Pod Trančo pa je policaj napravil konec zvonjenju in vožnji.

— **Nepreviden kolesar.** Krojaški pomočnik I. B. je danes dopoldne Pred Škofijo s kolesom povozil gospo Frančiško Bajerjevo, katera si je pri padcu zlomila levo nogo. Prepeljali so jo v dež. bolnico.

— **Izgubljene reči.** Neka gospodična je izgubila v mestu srebrno zapestnico.

— **Promenadni koncert** bo danes, če ne bo deževalo, na Sv. Jakoba trgu ob pol 8. do pol 9. ure zvečer.

* **Na 101 leto ječe!** Iz Belegrada poročajo: Srbskega popa Kuzmana Protića iz Gornje Bukovice je turška policija na nekem potovanju po Stari Srbiji prijela, ker se jej je zdel politično sumljiv. Sodišče je obsodilo popa na smrt! Ali sultan je milosten: izpremenil je smrtno kazen v 101 leto ječe. Popa so odvedli v Ako Anatolijo, da bi tam obsedel svojo kazen. Slučajno je izvedela o tem srbska vlada in po dolgem prizadevanju je mogla rešiti moža.

* **Intendant — štatist.** Intendant najodličnejšega monakovskega gledališča pl. Possart je te dni štatal v II. dejanju Wagnerjeve opere »Lohengrin« kot brabantki vitez. S tem je intendant pač pokazal, da ni domišljav, kakor nekateri člani gledališča.

Književnost

— **Za učitelje.** Šeberjev »Ročni zapisnik« s popolnim imenikom kranjskega, štajerskega, primorskega in istrskega učiteljstva je dotiskan. Koncem tega tedna bo izvršil knjigovez svoje delo in potem se knjige takoj začne razpošiljati naročnikom.

— **„Slovenka“**, glasilo slovenskega ženstva ima v svoji avgustovi številki sledečo vsebino: Slovensko vprašanje v istrskem deželnem zboru. Ivanka. — Ženske v Rusiji. Božidar Tvorcov. — Važna izjava o ženski izomiki. Uredništvo. — Pravica do življenja. Zofka Kveder. — Nocturno. Demeter. — O detomorih. Nada. — Jeli Karol Veliki — svetnik. Leda. — Kresni spomin. Zorana. — Politična in javna prava žen. Dr. M. S. Poličević. — Pesem. Demeter. — Nove knjige. — Beleške.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 11. septembra. „Ostdeut. Rundschau“ je prinesla danes volilni oklic nemške radikalne stranke, ki proglašča za svoj program germanizacijo Češke, ofenzivno pobijanje narodnih čeških zahtev in nedeljivost češke dežele. Dokler se ne prizna nemščina državnim jezikom, se nemški radikali nočejo pogajati z nikomer.

Trst 11. septembra. Bojna ladija „Arpad“ je bila danes svečanostno spuščena v morje.

Praga 11. septembra. Posl. Kaftan praznuje danes svoj 60. rojstni dan.

Budimpešta 11. septembra. Avgust Pulszky, deželni poslanec, je danes umrl.

Budimpešta 11. sept. Uradni list javlja, da se vrše nove volitve od 9. do 11. oktobra, zbornica pa se snide 24. oktobra.

Pariz 11. septembra. Car pride v Pariz za en dan. Izrazil je željo, da bi oficialnega sprejema ne bilo.

Gdansko 11. septembra. Ladija, na kateri se je vozil car, se je poškodovala, zato je imela dve uri zamude.

Bruselj 11. septembra. Vsi generali Burov so sporočili Kitchenerju, da se 15. t. m. ne bodo udali. Dewet pa niti odgovoril ni. Noben oddelek Burov se torej ne poda.

Buffalo 11. septembra. Položaj Maca Kinleya se naglo boljša.

Poslano.*

Na anonimno pismo iz Skofje loke pod šifro:

„Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht“,

odgovarjam anonimnemu piscu, da je najnavadnejši „šuft“, dokler mi ne naznani polnega imena.

Kogar se to tiče, mu je moje ime dobro znano. (1971)

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Evgen pl. Truhovič v Višnjigori 10 kron mesto venca na krsto prebлага prijatelja prof. dr. Klemenčiča. — Gospica Tinca Grebenčeva 4 K 30 vin. za prevrnjeno papirko. — Neimenovan iz Vrhnike 7 kron, nabrano mej sladkoinjeno družbo pri Kočevjarju na Vrhniki. — Litijaska mladina 54 K, kot čisti dobiček veselice 8. t. m. — Gosp. A. K. iz Postjane prvo prejetih novih 10 K v papirji. Zakaj se ne spomni nikdo da bi isto storil? — Skupaj 85 K 30 vin. — Živeli!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težke prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zakladatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (2-13)

Meteorološko poročilo.

Vitna nad morjem 306-3 m. Srednji sredni tlak 780-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vet rovi	Nebo	Moistota v %
10	9. zvečer	736-1	15-1	sl. vzhod	oblačno	02
11	7. zjutraj 2. popol.	735-7 735-0	14-6 15-0	sl. vzhod	oblačno dež	02

Srednja včerajšnja temperatura 14,9°, normale: 15,6°.

Dunajska borza

dne 11. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98'45
Skupni državni dolg v srebru	98'25
Avstrijska zlata renta	118'95
Avstrijska kronska renta 4%	95'50
Ogrska zlata renta 4%	118'60
Ogrska kronska renta 4%	99'60
Avstro-ogrsko bančne delnice	1046 —
Kreditne delnice	821'50
London vista	239'25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117'07'
20 mark	23'42
20 frankov	19'02
Italijanski bankovci	91'20
C. kr. cekini	11'32

Julijana Schwickert poroj. baronica **Kehbach** naznanja s tužnim srcem v svojem in v imenu svojih sinov **Gustava, Hermana, Viljama, Rudolfa** in **Frana Josipa**, ter v imenu sorodnikov vsem prijateljem in znanecem žalostno vest, da je njen iskreno ljubljeni soprog, gospod

Gustav Schwickert

nadgodzar in dohodarstvenik grajščine Vipavske

dne 11. septembra 1901, zjutraj ob 4. uri, v 43. letu starosti, po dolgi boleznini, previden s svetotajstvi, mirno zaspal.

Pogreb predraga ranjega boče v četrtek, dne 12. septembra t. l., ob 5. uri popoldne, iz hiše žalosti na pokopališče v Vipavi.

Sv. maše zadržnice se bodo brale dne 19. septembra 1901 v domači farni cerkvi. (1972)

Vipava, dne 11. septembra 1901.

Josipina Adamič naznanja potrtega srca v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok **Karola, Ivana, Josipa, Fanike** ter **Antona** tužno vest, da je njena hči, oziroma sestra

Márica Adamič

danes ob 7. uri zjutraj po dolgi, mučni boleznini, previdena s sv. zakramenti, v 27. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage ranjke boče v četrtek, dne 12. septembra, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, na Karlovski cesti št. 22, k sv. Krištofu.

Sv. maše zadržnice brale se bodo v farnih cerkvah pri sv. Jakopu v Ljubljani in v Ribnici. (1969)

V Ljubljani, 11. septembra 1901.

Matilda Mihalič roj. **Kaučič** naznanja tužnim srcem v svojem, kakor v imenu svojih otrok **Nadice** in **Boris** in v imenu vseh sorodnikov, da je njeni preljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Dr. Anton Mihalič

okrajni zdravnik v Ljutomeru

danes ob 7. uri popoldne v 35. letu svoje starosti, po kratki in mučni boleznini, previden s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspal. (1970)

Pogreb dragega ranjega boče v torek, 10. t. m., popoldne ob 5. uri.

Ljutomer, dne 9. septembra 1901.

Namesto vsacega drugega oznanila.

Zahvala.

Povodom smrti našega nepozabnega sina in brata

Rudolfa Grčar-ja

učenca I. gimn. razreda v Kranju

se podpisana rodbina prav iskreno zahvaljuje za mnogobrojno dokaze globokega sožalja.

Zlasti se presrečno zahvaljuje častitim gg. duhovnikom, preblagorodnemu gg. J. Hubadu, ravnatelju c. kr. gimnazije v Kranju, čast. gg. c. kr. uradnikom, čast. gg. učiteljem in čast. gg. učiteljicam iz okraja, darovateljem krasnih vencev, kakor tudi vsem prijateljem in drugemu občinstvu za izkazano zadnjo čast.

Srčna hvala vsem! (1965)

Radovljica, 10. septembra 1901.

Žalujoča rodbina Grčar.

Matilda Koy roj. **Lunaček** javlja v lastnem, kakor v imenu svojih nedoletnih hčerk **Margarete** in **Osilije** presunljivo vest o smrti svojega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, gospoda

Franca Koy-a

trgovca, gostilničarja in posestnika

kateri je danes, 10. septembra t. l., ob 1. uri po noči, po dolgi in mučni boleznini, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 40. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se boče vršil v četrtek, dne 12. septembra t. l., ob 7. uri zjutraj, iz hiše žalosti.

Sv. maše zadržnice darovale se bodo v domači farni cerkvi.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Travniki, dne 10. septembra 1901.

(1966) **Žalujoči ostali.**

Brez vsacega družega naznanila.

Dobro obiskovana

prodajalna

v okolici Ljubljane se zaradi bolehnosti takoj odda. (1959—2)

V svojo trgovino z mešanim blagom sprejemem takoj spretnega

trgovskega pomočnika prodajalko in učenca

z dobrimi spričevali.

Ponudbe blagovolijo naj se pošiljati

J. Krašovic-u, Jesenice

Gorenjsko. (1937—2)

Izjava.

Ker so zadnje dni razni nepoklicani mešetarji provzročili govorico, da je posestvo G. Auer-jevih dedičev na prodaj in celó za gotovo ceno, izjavljava s tem podpisana zastopnika, da ni nihče nikomur naročil posredovati kako prodajo, temveč da je le G. Auer-jevim dedičem ali pa njih zastopnikom pridržano odgovarjati na vsa dotična vprašanja.

V Ljubljani, 10. septembra 1901.

Dr. K. Triller

zastopnik gospoda Georga Auer.

(1962)

Dr. D. Majaron

zastopnik gospe Evgenije Dejak rojene Auer in gospoda Pavla Auer.

Pričetek šole.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani (šola za obdelovanje lesa z oddelki za mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, podobarstvo in pleterstvo, šola za umetno vezenje in čipkarstvo ter javna risarska šola za moške in ženske) se prične šolsko leto 1901/1902

dne 18. septembra.

Na novo vstopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov

dne 16. ali 17. septembra

zjutraj od 9.—12. ure ali popoldan od 3.—5. ure zglasiti pri ravnateljstvu v Zatiškem dvorcu, Stari trg št. 36.

S seboj jim je prinesiti izpustnico ljudske šole in dokaz, da so dovršili 14. leto, oziroma, da ga bodo dovršili v letošnjem solarnem letu.

Izredni učenci in učenke, istotako obiskovalci javne risarske šole za moške in ženske, se vsprejemajo tudi med letom, dokler je kaj prostora. Oddelek za pleterstvo je pristopen tudi ženskim obiskovalcem. (1905—2)

V Ljubljani, dne 7. septembra 1901.

C. kr. ravnateljstvo.

Za jesensko dobo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo potrebnih za stavbe: portland in roman cement, železo za vezi, storje, traverze, železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodovode, štedilnike (Sparherde). (428—30)

Potem poljedelske stroje: slamoreznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe za žajgno, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje. Nagrobne križe, vlitte kotle, jeklo za svedre, tehnice in uteže, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Dijak

iz boljše hiše se sprejme. Dobro in strogo nadzorstvo. Na zahtevanje dobi se lahko posebno sobo. (1938—3)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«

Zajamčeno pristen, domač

brinjevec

à gl. 1-65

in 3 leta stara fina domača (1930—2)

slivovka

litr. à gl. —90

razpošilja po pošti ali po železnici

Franco Wokač

Dvor, Dolenjsko.

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Gurib, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzinja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregencia, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzinja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Marija Sever

učiteljica za klavir

stanuje na Jurčičevem trgu št. 3, 1967-1

I. nadstropje, in je dobiti vsak dan doma od 10. do 12. ure dopoldne.

Dobro ohranjen

glasovir

(Stutzflügel) (1879—3)

je na prodaj ali pa se dá na posodo.

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano pri boljši rodbini. Glasovir in vrt sta na razpolago. (1968—1)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«

Prodajalnico

lepo urejeno za razprodajo mešanega blaga, odda takoj v najem 1963

A. Kovač v Nabrežini.

Dva dijaka

iz dobre hiše se sprejmeta na dobro hrano in zdravo stanovanje.

Kje? pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. (1894—2)

Išče se za trgovino z železnino komptoirist

vešč slovenskega, laškega in nemškega jezika. Ponudbe naravnost na: (1908—2)

Konjedic & Zajec v Gorici.

Instruktorja

za nemščino za četrto realko, za dobo 6 mesecev se sprejme na deželo. Pogoji po dogovoru. (1948—2)

Ponudbe na otok Brioni, Istra.

Dijak

se sprejme na hrano in stanovanje pod strogim nadzorstvom pri boljši rodbini.

Kje? pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. (1931—4)

Stalnega pisarja

z lepo in hitro pisavo, zmožnega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, sprejemem v svojo pisarno. Stenografi imajo prednost. — Sprejemem tudi pisarico, ki zna stenografijo. (1898—2)

Odvetnik dr. M. Pirc

Ljubljana, Gospodske ulice št. 4.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1.— kilo
 „ Neilgherry aromatično-
 krepkega okusa „ 1'40 „
 „ Piraldy najfinjega okusa „ 1'60 „
 Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši kakovosti. (12-169)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Zelodčno *
 * **tinktura**
 lekarnarja Piccoli
 v Ljubljani
 dvornega založnika
 Nj. Svetosti papeža

kot želodec krepčujoče in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljeno odprje pospešujoče sredstvo posebno onim, ki trpi na navadnem telesnem zaprtju.

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po II. 12 in več steklenic. (1368-43)